

Súd: Okresný súd Banská Bystrica
Spisová značka: 9Ek/7/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6119200613
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 10. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martina Holecová
ECLI: ECLI:SK:OSBB:2019:6119200613.5

Uznesenie

Okresný súd Banská Bystrica v exekučnej veci oprávneného: L.law L., nar. XX.XX.XXXX, trvalý pobyt ul. S. H XX-XXX Nałęczów, L. republika, práv. zast.: V4 Legal, s.r.o., so sídlom Tvrdého 783/4, 010 01 Žilina, IČO: 36 858 820, proti povinnému: KOOOPERATIVA poisťovňa, a.s. Vienna Insurance Group, so sídlom Štefanovičova 4, 816 23 Bratislava, IČO: 00 585 441, práv. zast.: JUDr. Felix Neupauer, advokát, so sídlom Dvořákovo nábřeží 8/A, 811 02 Bratislava, IČO: 37 928 422, o vymoženie 15 000 Eur, vedenú súdnym exekútorom Mgr. Ivetou Ailerovou, so sídlom exekútorského úradu J. Bottu 21, 934 01 Levice, IČO: 44 366 639, pod sp. zn. 402EX 183/2019, o sťažnosti povinného proti uzneseniu Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 9Ek/7/2019 zo dňa 10. júna 2019, takto

rozhodol:

I. Sťažnosť povinného zamietá.

II. Oprávnenému voči povinnému nárok na náhradu trov konania o sťažnosti nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Napadnutým uznesením Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 9Ek/7/2019 zo dňa 10. júna 2019 vydaným vyšším súdnym úradníkom súd návrh povinného na zastavenie exekúcie zamietol a oprávnenému priznal nárok na náhradu trov exekučného konania vo výške 203,25 Eur.

2. Súd svoje rozhodnutie súd odôvodnil tým, že oprávnený sa návrhom na vykonanie exekúcie zo dňa 02.01.2019 domáhal od povinného vymoženiu 15 000 Eur na poklade exekučného titulu - Rozsudku Okresného súdu Prešov sp. zn. 16C/18/2016 zo dňa 28.03.2017. Exekučný titul sa stal vykonateľným vo výroku II. dňa 20.04.2017 a vo výroku I. a III. dňa 08.12.2018. Súd po preskúmaní návrhu na vykonanie exekúcie a príloh k nemu poveril dňa 11.03.2019 vykonaním exekúcie súdneho exekútora Mgr. Ivetu Ailerovú, Exekútorský úrad Levice, so sídlom J. Bottu 21, 934 01 Levice, IČO: 44 366 639, ktorý ju vedie pod sp. zn. 402EX 183/2019.

3. Povinný dňa 28.03.2019 podal u súdneho exekútora návrh na zastavenie exekúcie s odkladným účinkom podľa § 61k ods. 1 Exekučného poriadku, v ktorom namietal, že exekučný titul ukladá inter alia povinnému a žalovanému v 2. rade - spoločnosti 4PX, s.r.o. so sídlom Sidónie Sakalovej 1310, 014 01 Bytča, IČO: 36 485 586 ako žalovanému v druhom rade povinnosť zaplatiť oprávnenému sumu vo výške 15.000,- Eur, a to spoločne a nerozdielne. Vychádzajúc z upovedomenia o začatí exekúcie je zjavné, že exekúcia nie je vedená proti spoločenstvu účastníkov na strane povinných. Podľa názoru povinného, ak bolo v rámci súdneho konania o vydanie exekučného titulu kreované jeho nerozlučné procesné spoločenstvo so žalovaným v druhom rade, takéto spoločenstvo účastníkov konania by bolo kauzálné kreované aj vo vedenej exekúcii. Relevanciu uvedenej skutočnosti podľa názoru povinného potvrdzuje aj okolnosť, že vo vedenej exekúcii nebolo zjavne ani len skúmané, či žalovaný v 2. rade (spoločnosť 4PX, s.r.o.) už neplnil oprávnenému vymáhanú pohľadávku. Vzťah záväzku žalovaného v 2. rade (spoločnosť 4PX, s.r.o.) a povinného je pritom možné analogicky prirovnať k vzťahu „dlužníka a ručiteľa“ z toho vyplývajúcimi dôsledkami. S uvedeným názorom sa podľa povinného stotožňuje aj

Najvyšší súd Slovenskej republiky v rozsudku sp. zn. 2 MCdo 9/2013 zo dňa 27.08.2014, uverejneného v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky 6/2015 pod č. 71 v ktorom uvádza: „Postavenie škodcu a jeho poisťovateľa voči poškodenému je v takom prípade v istom zmysle obdobné postaveniu dlžníka a ručiteľa voči veriteľovi, t. j. že ide o dva záväzky zaplatiť veriteľovi ten istý dlh, pričom veriteľ nemôže dostať to isté plnenie dvakrát.“ Povinnému v postavení „ručiteľa“, nie je známe, či sa oprávnený domáhal splnenia záväzku u žalovaného v 2. rade (4PX, s.r.o.) a teda či oprávnenému vznikol priamy nárok vymáhať pohľadávku vo vedenej exekúcii priamo proti povinnému.

4. Oprávnený vo vyjadrení k návrhu povinného na zastavenie exekúcie uviedol, že právne následky pasívnej solidarity spočívajú v tom, že veriteľ, resp. oprávnený je oprávnený požadovať celé plnenie od ktoréhokoľvek dlžníka, resp. povinného, t. j. od jedného, niekoľkých, alebo od všetkých, a dlžník je povinný poskytnúť celé plnenie. Z uvedeného je teda zrejmé, že oprávnený má priamy nárok vymáhať pohľadávku vo vedenej exekúcii od povinného. Oprávnený ďalej tvrdil, že žalovaný v 2. rade pohľadávku, ktorá je predmetom exekúcie, doposiaľ nesplnil. K argumentácii povinného vo vzťahu k citovanej časti rozsudku Najvyššieho súdu SR 2MCdo/9/2013 podotkol, že táto je vytrhnutá z kontextu uvedeného rozhodnutia, ktorý na obdobnosť vzťahu dlžníka a ručiteľa poukazuje v súvislosti plynutým premlčacej doby uplatnenia si nároku na náhradu škody. Predmetné rozhodnutie pritom ani nerieši otázku spoločenstva účastníkov v exekučnom konaní, ale v základnom sporovom konaní. Oprávnený ďalej pripomenul, že exekučný súd nie je oprávnený posudzovať vecnú správnosť (skutkové a právne závery) exekučného titulu, teda nedisponuje právomocou rušiť, či meniť rozhodnutie, ktoré je exekučným titulom.

5. K argumentácii povinného v návrhu na zastavenie exekúcie súd v napadnutom rozhodnutí podal vysvetlenie, podľa ktorého exekučný titul, ako výsledok pôsobenia noriem procesného práva, nemôže kreovať nerozlučné procesné spoločenstvo, pokiaľ nevyplýva z hmotnoprávných právnych noriem. Poukázal pri tom na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Cdo/203/2005, podľa ktorého žalovaní solidárni dlžníci sú zásadne samostatnými a nie nerozlučnými spoločníkmi v konaní. Právny základ záväzku každého z nich a prípadné námietky proti nemu môžu byť u každého spoločníka posúdené nezávisle. Samotná povaha solidarity sa vyznačuje mnohosťou právnych vzťahov späť iba totožnosťou plnenia či predmetu plnenia. Solidárny záväzok sa ale nemusí vyznačovať totožným obsahom, rôznosť práv a povinností k tomu istému plneniu je tu prípustná. Ak teda ide o samostatné záväzky, ktoré nemusia byť ani obsahovo totožné, potom už táto skutočnosť vylučuje, že by mohlo ísť medzi solidárnymi dlžníkmi o také spoločné práva, aby sa rozsudok musel vzťahovať na všetkých. Rozsudok sa nemusí vzťahovať na všetkých žalovaných solidárnych dlžníkov a o nerozlučné spoločenstvo nepôjde tiež preto, že veriteľ si môže zvoliť, či bude o celé plnenie žalovať všetkých alebo len niektorých spoludlžníkov. Z hmotného práva, podľa ktorého je len na úvahe veriteľa, či bude celé plnenie alebo jeho časť žiadať len od niektorého alebo od všetkých solidárnych dlžníkov, totiž vyplýva, že pasívne vecne legitimovaný je ktorýkoľvek solidárny dlžník sám o sebe. Už z toho, že o založení procesného spoločenstva medzi solidárnymi dlžníkmi rozhoduje iba vôľa veriteľa (pôjde o tzv. dobrovoľné spoločenstvo), vyplýva záver o samostatnosti spoločníkov. Okrem toho, aj keby boli žalovaní všetci solidárni dlžníci, nemusí sa rozsudok vzťahovať na všetkých, lebo každému z nich prislúchajú jeho (resp. aj jeho) osobné námietky, ktoré budú posudzované iba vo vzťahu k nemu samému. V základnom konaní (v ktorom bol vydaný exekučný titul) nešlo o nerozlučné procesné spoločenstvo, pričom nerozlučné procesné spoločenstvo nenastáva ani v prípade vzťahu dlžníka a ručiteľa. Exekúcia tak nemusí byť vedená voči oboj žalovaným tak, ako sú uvedení v exekučnom titule (v základnom konaní), keďže sa v danom prípade nejedná o nerozlučné procesné spoločenstvo. Povinnosť povinného plniť vyplýva pre neho priamo z exekučného titulu a nie je viazaná na predchádzajúce neúspešné vymáhanie plnenia od iného subjektu (žalovaného v 2.rade v základnom konaní). Tvrdenie povinného, že má postavenie „ručiteľa“, nie je pravdivé, keď súd v základnom konaní zaviazal na plnenie tak povinného (v základnom konaní žalovaného v 1.rade), ako aj žalovaného v 2.rade, a to bez akejkoľvek väzby na predchádzajúce vymáhanie plnenia od žalovaného v 2.rade. Tvrdenia povinného, že mu nie je známa skutočnosť, či sa oprávnený domáhal splnenia záväzku u žalovaného v 2.rade, sú tak bez právneho významu, keďže oprávnenému vznikol priamy nárok vymáhať pohľadávku proti povinnému už priamo exekučným titulom, ktorý neviaže plnenie povinného (v základnom konaní žalovaného v 1.rade) na predchádzajúce neúspešné plnenie žalovaného v 2.rade zo základného konania. Pokiaľ má povinný za to, že dlh vymáhaný v exekúcii už bol splnený žalovaným v 2.rade, je povinnosťou povinného túto skutočnosť tvrdiť a preukázať, nakoľko aj podľa rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Cdo/83/2002 dôkaz o zániku dlhu podľa príslušných hmotnoprávných ustanovení (§ 559 až § 587

OZ) zaťažuje v exekučnom konaní povinného. Súd dospel k záveru, že tu nie je dôvod na zastavenia exekúcie, a preto v súlade s citovaným ustanovením § 61I ods. 3 prvej vety Exekučného poriadku návrh povinného na zastavenie exekúcie zamietol.

6. Proti tomuto rozhodnutiu podal povinný sťažnosť, v ktorej žiadal, aby súd napadnuté rozhodnutie vyššieho súdneho úradníka zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

7. V odôvodnení sťažnosti uviedol, že vydaním uznesenia a postupom súdu prvej inštancie pred jeho vydaním došlo k odňatiu možnosti povinného konať pred súdom a uplatňovať procesné práva, ktoré sú mu v tomto konaní priznané za účelom zabezpečenia účinnej ochrany jeho práv a oprávnených záujmov. Z čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky vyplýva, že každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prieťahov, v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu. Zmyslom práva na súdnu ochranu je umožniť každému reálny prístup k súdu. Ak osoba (právnická alebo fyzická) splní predpoklady ustanovené zákonom, súd jej musí umožniť stať sa účastníkom konania so všetkými procesnými oprávneniami, ale aj povinnosťami, ktoré z tohto postavenia vyplývajú (viď Nálezy Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn.: II. ÚS 14/01, II. ÚS 132/02 a III. ÚS 171/2006). Právo na súdnu ochranu, okrem Ústavy Slovenskej republiky (čl. 46 ods. 1), Listiny základných práv a slobôd (čl. 36 ods. 1) a Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (čl. 6 ods. 1), zabezpečujú a vykonávajú aj jednotlivé ustanovenia CSP. Súd musí vychádzať z toho, že všeobecné súdy majú poskytovať v súdnom konaní materiálnu ochranu zákonnosti tak, aby bola zabezpečená spravodlivá ochrana práv a oprávnených záujmov účastníkov. Súdné konanie sa musí v každom jednotlivom prípade stať zárukou zákonnosti a slúžiť na jej upevňovanie a rozvíjanie. Strany sporu majú v konaní rovné postavenie spočívajúce v rovnakej miere možností uplatňovať prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany (Čl. 6 CSP), strany sporu majú právo sa oboznámiť s vyjadreniami, návrhmi a dôkazmi protistrany a môžu k nim vyjadriť svoje stanovisko v rozsahu, ktorý určí zákon (Čl. 9 CSP). Vychádzajúc z obsahu napadnutého uznesenia bolo exekučnému súdu doručené vyjadrenie oprávneného (reflektujúce na návrh povinného na zastavenie Exekúcie), ktoré však povinnému doručené nebolo. Exekučný súd dokonca za tento úkon právnej služby priznal oprávnenému jeho náhradu. Nie je pritom potrebné osobitne podotýkať, že porušenie uvedeného postupu zo strany exekučného súdu (i.e. nedoručenie vyjadrenia protistrany) je konštantnou judikatúrou, právnou teóriou ako aj odbornou komentárovou literatúrou kvalifikované ako porušenie, ktorým kauzálnne dochádza k odňatiu možnosti konať pred súdom (čo je dokonca samostatný dôvod tzv. zmätočnosti konania). Poukazujúc na rozhodovaciu prax Európskeho súdu pre ľudské práva (napr. rozhodnutie v prípade Trančíková proti Slovenskej republike) a Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (napr. Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 3 Cdo 466/2014 zo dňa 12.03.2015) mal povinný za to, že vyššie uvedený postup exekučného súdu, bol celkom zrejme nesprávnym procesným postupom, ktorým súd znemožnil povinnému (ako strane sporu), aby uskutočňoval mu patriace procesné práva, a to v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva v prípade Trančíková proti Slovenskej republike subsumuje pod práva chránené článkom 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd inter alia aj právo strany sporu na vyjadrenie ku skutkovým ako aj právnym argumentom protistrany. Európsky súd pre ľudské práva vyššie uvedené právo koncipuje veľmi široko a nedáva možnosť súdu rozhodovať, či poskytnutie možnosti vyjadrenia sa ku skutkovým alebo právnym argumentom je účelné. Podľa názoru povinného je zřejmé, že postupom exekučného súdu, v rámci ktorého nebolo povinnému umožnené vyjadriť sa k argumentácii protistrany, je nepochybným porušením článku 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Ak súd neumožnil jednej zo strán súdneho konania oboznámiť sa s predloženým dôkazom, skutkovou či právnou argumentáciou druhej strany, dochádza inter alia k zásadnému porušeniu zásady rovnosti účastníkov konania a zásady kontradiktórnosti. Povinný v tejto súvislosti poukázal aj na ďalšie rozhodnutia (Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Cdo 141/2010 zo dňa 21. 10. 2010, Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5Cdo/92/2011 zo dňa 09.08.2011, uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5Cdo/115/2011 zo dňa 20.10.2011, uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5 Cdo 200/2010 zo dňa 09.11.2010), v ktorých sa konštantne zaujal právny názor, že právo účastníkov konania na doručenie procesných vyjadrení ostatných účastníkov treba považovať za súčasť práva na spravodlivý proces.

8. Ďalej namietal, že z upovedomenia o začatí exekúcie zo dňa 12.03.2019 vyplýva, že exekúcia má byť vedená na základe exekučného titulu - Rozsudku Okresného súdu Prešov sp. zn. 16C/18/2016 zo dňa 28.03.2017 (ďalej len „Exekučný titul“), ktorý ukladá povinnému a žalovanému v 2. rade - spoločnosti 4PX, s.r.o. povinnosť zaplatiť oprávnenému sumu vo výške 15.000,- Eur, a to spoločne a nerozdielne. Exekúcia je v danom prípade vedená výlučne proti povinnému bez účasti žalovaného v 2. rade, z čoho je podľa povinného zjavné, že exekúcia nie je vedená proti spoločenstvu účastníkov na strane povinných, aj keď v posudzovanom prípade ide o nerozlučné procesné spoločenstvo. Namietal, že súd sa v konaní ani nezaoberal skutočnosťou, či žalovaný v 2. rade už svoju pohľadávku voči povinnému plnil. Žiadal zohľadniť, že vzťah záväzku žalovaného v 2. rade a povinného je pritom možné analogicky prirovnať k vzťahu „dlžníka a ručiteľa“ z toho vyplývajúcimi dôsledkami, ako to uviedol aj Najvyšší súd Slovenskej republiky v rozsudku sp. zn. 2 MCdo 9/2013 zo dňa 27.08.2014, uverejneného v Zbierke stanovisk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky 6/2015 pod č. 71. Povinnému, ktorý ma v zmysle vyššie uvedeného postavenie „ručiteľa“ nie je známa skutočnosť, či sa oprávnený domáhal splnenia záväzku u žalovaného v 2. rade a teda či oprávnenému vznikol priamy nárok vymáhať pohľadávku vo vedenej exekúcii priamo proti povinnému. Povinný mal za to, že z vyššie uvedeného je zrejmé, že exekúcia je vedená v rozpore so všeobecne záväznými právnymi predpismi a nevyhnutne by mala byť zastavená ako neprípustná.

9. Podľa jeho názoru sa na viac vyšší súdny úradník exekučného súdu v napadnutom uznesení s argumentáciou povinného relevantne nevysporiadal.

10. Oprávnený vo vyjadrení k sťažnosti povinného žiadal túto ako nedôvodnú zamietnuť. Uviedol, že jeho námietka ohľadom nesprávneho procesného postupu súdu vzhľadom na aktuálne znenie Exekučného poriadku nemôže obstať. Ostatné vyjadrenia povinného označil za neopodstatnené a nedôvodné, s ktorými sa navyše súd v napadnutom uznesení dostatočne vysporiadal.

11. Podľa § 202 ods. 1 druhá veta zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (ďalej len „Exekučný poriadok“), sudca v exekučnom konaní koná a rozhoduje, ak ide o rozhodnutie, proti ktorému je prípustné odvolanie, a o sťažnostiach proti rozhodnutiam vyššieho súdneho úradníka.

12. Podľa § 200 Exekučného poriadku, na exekučné konanie sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak. Ustanovenia o prostriedkoch procesného útoku, prostriedkoch procesnej obrany, koncentracii a intervencii sa nepoužijú.

13. Podľa § 239 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“), proti uzneseniu súdu prvej inštancie vydanému súdnym úradníkom, ktoré treba doručiť, je prípustná sťažnosť. V zmysle ods. 2 uvedeného ustanovenia, sťažnosť len proti dôvodom uznesenia nie je prípustná.

14. V zmysle § 250 ods. 1 CSP, ak nie je sťažnosť dôvodná, súd sťažnosť zamietne.

15. V zmysle § 202 ods. 2 Exekučného poriadku, písomné vyhotovenie uznesenia, ktorým sudca zamietá sťažnosť proti rozhodnutiu vyššieho súdneho úradníka, nemusí obsahovať odôvodnenie, ak sa sudca stotožňuje s dôvodmi uvedenými v napadnutom rozhodnutí.

16. Súd (§ 202 ods. 1 Exekučného poriadku), po zistení, že sťažnosť bola podaná včas (§ 242 CSP), oprávnenou osobou - účastníkom konania, v ktorého neprospech bolo uznesenie vydané (§ 240 CSP), proti rozhodnutiu, proti ktorému je sťažnosť prípustná (§ 239 ods. 1, ods. 2 CSP), po skonštatovaní, že sťažnosť má zákonom predpísané náležitosti (§ 127 CSP, § 243 CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom a dôvodmi sťažnosti a postupom bez nariadenia pojednávania (§ 202 ods. 1 Exekučného poriadku) dospel k záveru, že sťažnosť povinného nie je dôvodná. Nebolo možné zo strany súdu prehliadnuť, že otázkami nastolenými v podanej sťažnosti sa súd zaoberal aj v konaní vedeným Okresným súdom Banská Bystrica pod sp. zn. 7EK/1288/2018, napriek tomu sa povinný proti exekúcii bránil tvrdeniami, ktoré exekučný súd už raz v obdobnom prípade vyhodnotil ako nedôvodné.

17. K tvrdeniu sťažovateľa, že v dôsledku nesprávneho procesného postupu exekučného súdu, ktorý mu nedoručil vyjadrenie oprávneného k jeho návrhu na zastavenie exekúcie, bolo porušené jeho právo na spravodlivý proces, súd dáva do pozornosti, že Exekučný poriadok nepredpokladá doručenie vyjadrenia oprávneného k návrhu na zastavenie exekúcie povinnému. Vyšší súdny úradník pri vydaní rozhodnutia o návrhu povinného na zastavenie exekúcie postupoval v súlade s § 61k ods. 5 Exekučného poriadku, keď po predložení návrhu na rozhodnutie na zastavenie exekúcie spolu s vyjadrením oprávneného k návrhu povinného na zastavenie exekúcie, o podanom návrhu povinného na zastavenie exekúcie rozhodol bez toho, aby mu predtým zaslal vyjadrenie oprávneného. Podľa cit. zákonného ustanovenia, návrh na zastavenie exekúcie sa podáva u exekútora. Ak povinný navrhol zastavenie exekúcie, exekútor bezodkladne vyzve oprávneného na vyjadrenie sa k návrhu v lehote nie kratšej ako desať dní. Ak oprávnený so zastavením exekúcie súhlasí, exekútor vydá upovedomenie o zastavení exekúcie, ktoré doručí účastníkom konania a súdu; inak do piatich pracovných dní po uplynutí lehoty na vyjadrenie sa oprávneného exekútor predloží návrh na zastavenie exekúcie spolu so svojim vyjadrením a prípadným vyjadrením oprávneného súdu. Ani súdna prax či rozhodnutia vyšších súdnych autorít nevyžadujú doručenie vyjadrenia účastníka konania k sťažnosti sťažovateľovi (k tomu porovnaj nález Ústavného súdu SR z 11. 9. 2018, sp. zn. III. ÚS 220/2018). Tento záver súdu umocňuje aj koncentračná zásada upravená v § 61k ods. 2 Exekučného poriadku. V návrhu na zastavenie exekúcie musí povinný uplatniť všetky rozhodné právne skutočnosti ku dňu podania návrhu a preto ani na prípadné ďalšie skutočnosti, ktoré by povinný uviedol v ďalšom vyjadrení, by už súd prihliadnuť nemohol. Aj vzhľadom na obsah vyjadrenia oprávneného k návrhu povinného na zastavenie exekúcie ani nebolo možné očakávať od povinného žiadne nové skutočnosti zdôrazňujúce, že skutkové okolnosti neboli (a nie sú) medzi účastníkmi exekučného konania sporné a právne posúdenie veci je vždy vecou súdu. Pokiaľ sťažovateľ podporil svoje tvrdenia poukázaním na rozhodnutia súdov, všetky označené rozhodnutia sa týkali odvolacieho konania, avšak sťažnosť je možné charakterizovať ako prostriedok procesnej obrany a zákonodarcu pri koncipovaní CSP (ktorý je všeobecným procesným predpisom vzťahujúcim sa aj na exekučné konania) sťažnosť nezaradil do katalógu opravných prostriedkov. Pri interpretácii týchto sporných skutočností treba preto vychádzať zo základného postulátu, a tým je charakter sťažnosti nie ako opravného prostriedku, ale ako prostriedku procesnej obrany. Voči analogickému použitiu úpravy odvolania možno postaviť práve túto skutočnosť a sťažnosť nemožno stotožňovať s opravným prostriedkom, akokoľvek z pohľadu ústavného ide v oboch prípadoch o prostriedok nápravy. Pre úplnosť súd dodáva, že povinný má možnosť prostredníctvom prístupového kódu kedykoľvek nahliadnuť do súdneho spisu, ktorý je vedený v elektronickej podobe. Na základe uvedených skutočností súd dospel k záveru, že namietaným postupom súdu nedošlo k porušeniu práva povinného na spravodlivý proces.

18. Keďže v podanej sťažnosti vo zvyšku povinný namietal rovnaké skutočnosti, o ktoré opieral aj svoj návrh na zastavenie exekúcie, ďalej sťažnostný súd konštatuje, že po preskúmaní napadnutého uznesenia na podklade obsahu spisu sa sťažnostný súd stotožnil so skutkovými ako aj právnymi závermi súdu a ani na podklade podanej sťažnosti nezistil žiadny dôvod na to, aby sa odchytil od logických argumentov a relevantných záverov obsiahnutých v podrobnom odôvodnení napadnutého uznesenia. Preto sa s ním stotožňuje v celom rozsahu a aby neopakoval závery, ktoré už boli súdom v napadnutom uznesení správne vyslovené, v odôvodnení sa obmedzil len na výklad smerujúci k zdôrazneniu správnosti napadnutého uznesenia.

19. Rozsudkom Okresného súdu Prešov sp. zn. 16C 18/2016 zo dňa 28.3.2017, ktorý bol exekučnému súdu predložený ako exekučný titul, súd v právnej veci žalobcu 5/: Przemyslaw Pietrzniak, proti žalovaným: 1/ KOOPERATIVA poisťovňa, a.s., Vienna Insuracne Group, 2/: TONAB, s.r.o., v konaní o náhradu nemajetkovej ujmy, vo výroku I. rozhodol, že žalovaní v I. a II. rade sú povinní spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi v V. rade sumu 15 000 Eur, všetko v lehote do 15 dní od právoplatnosti tohto rozsudku. Krajský súd v Prešove rozsudkom sp. zn. 17Co/149/2017 zo dňa 25. septembra 2018 ako súd odvolací konštatovaný výrok prvostupňového súdu potvrdil.

20. Pokiaľ je vo výroku rozsudku uvedené, že žalovaní sú povinní splniť svoj dlh spoločne a nerozdielne, je možné na základe takéhoto výroku exekučného titulu vymáhať celý dlh od povinných ako solidárne zaviazaných dlžníkov v jednom exekučnom konaní, ale aj od každého z nich osobitne na podklade osobitne vedených exekučných konaní. V reakcii na sťažnostné námietky povinného súd dodáva, že pri posúdení, či sa jedná o samostatné alebo nerozlučné procesné spoločenstvo, je vždy rozhodujúca povaha predmetu konania vyplývajúca z hmotného práva. Tam, kde hmotné právo neumožňuje, aby predmet konania bol prejednaný samostatne voči každému zo spoločníkov, ide o nerozlučné spoločenstvo a úkony jedného z nich platia aj pre ostatných, čo však nie je daný prípad. Solidárne

zaviazaní dlžníci majú v konaní pred exekučným súdom postavenie samostatných spoločníkov. K otázke charakteru spoločenstva medzi solidárne zaviazanými dlžníkmi zaujal stanovisko aj Najvyšší súd Slovenskej republiky a napríklad v rozhodnutí pod sp. zn. 4 Cdo 203/2005 uviedol, že žalovaní solidárni dlžníci sú zásadne samostatnými a nie nerozlučnými spoločníkmi v konaní. Pokiaľ na základe hmotného práva je len na úvahe veriteľa, či bude celé plnenie alebo jeho časť žiadať len od niektorého alebo od všetkých dlžníkov (tak ako v tomto prípade), je pasívne vecne legitimovaný ktorýkoľvek dlžník sám o sebe. Už z toho, že o založení procesného spoločenstva medzi dlžníkmi rozhoduje iba vôľa veriteľa (pôjde o tzv. dobrovoľné spoločenstvo), vyplýva záver o samostatnosti spoločníkov. Tieto závery možno bezpochyby aplikovať aj na exekučné konanie.

21. Súd nemôže súhlasiť ani s tvrdením povinného, že nakoľko vzťah samostatných záväzkov povinného v 1. rade a žalovaného v 2. rade je možné analogicky prirovnať k vzťahu „dlžníka a ručiteľa“, oprávnený sa mal domáhať splnenia záväzkov najprv u žalovaného v 2. rade a až na základe nespĺnenia záväzku povinným v prvom rade by vznikol oprávnenému priamy nárok vymáhať pohľadávku v exekučnom konaní priamo proti povinnému. Toto tvrdenie nemá oporu v platnej právnej úprave ani v samotnom rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 MCdo 9/2013 zo dňa 27.08.2014, na ktorého závery povinný poukázal. Z § 511 ods. 1 Občianskeho zákonníka jednoznačne vyplýva, že ak rozhodnutím súdu je ustanovené, že viac dlžníkov má tomu istému veriteľovi splniť dlh spoločne a nerozdielne, je veriteľ oprávnený požadovať plnenie od ktoréhokoľvek z nich. Ak dlh splní jeden dlžník, povinnosť ostatných zanikne. Ustanovenie § 511 ods. 1 Občianskeho zákonníka upravuje tzv. pasívnu solidaritu (solidaritu dlžníkov). Je charakterizovaná viacerými subjektmi na dlžníckej strane a ich povinnosťou splniť dlh tomu istému veriteľovi spoločne a nerozdielne. Právne následky pasívnej solidarity spočívajú v tom, že veriteľ je oprávnený požadovať celé plnenie od ktoréhokoľvek dlžníka, alebo aj od všetkých súčasne. Je potrebné opätovne pripomenúť, že exekučný súd je exekučným titulom viazaný, pričom v posudzovanom prípade sú podľa predloženého exekučného titulu povinný a žalovaný v 2. rade zaviazaní zaplatiť oprávnenému sumu 15.000,- eur spoločne a nerozdielne. V zmysle uvedeného výkladu sa jedná o pasívnu solidaritu založenú rozhodnutím súdu a preto oprávnený môže požadovať splnenie judikovanej pohľadávky od ktoréhokoľvek z nich. Aj v rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 MCdo 9/2013 zo dňa 27.08.2014 sa uvádza, že „postavenie škodcu a jeho poisťovateľa voči poškodenému je v takom prípade obdobné postaveniu dlžníka a ručiteľa voči veriteľovi, t. j. že ide o dva záväzky zaplatiť veriteľovi ten istý dlh, pričom veriteľ nemôže dostať to isté plnenie dvakrát. Navrhovateľ mal preto v súdnej veci možnosť uplatniť si nárok na náhradu škody buď od odporkyne 1/, od odporcu 2/, alebo od oboch naraz...“. Súd v tejto súvislosti zdôrazňuje, že ide len o prirovnanie vzťahu tzv. nepravých solidárnych dlžníkov k ručiteľskému záväzku. Poisťovateľ má pri uplatnení nároku poškodeného na náhradu škody rovnaké právne postavenie ako osoba, ktorá škodu priamo spôsobila. Ide o situáciu, keď jeden subjekt má nárok na to isté plnenie od dvoch subjektov, pričom proti každému z nich z iného právneho dôvodu - tu je daná podobnosť s ručením. Podobnosť týchto dvoch právnych inštitútov však nespočíva v povinnosti domáhať sa splnenia nároku najprv od hlavného dlžníka. Súd preto dospel k záveru, že zo žiadneho právneho predpisu, judikatúry či z obsahu exekučného titulu nevyplýva záver, že oprávnený bol povinný domáhať sa splnenia záväzku najprv od žalovaného 2 ako akéhosi hlavného dlžníka, a až v prípade neúspechu mohol požadovať plnenie od povinného.

22. Nebolo ani povinnosťou exekučného súdu pred vydaním poverenia na vykonanie exekúcie vykonať šetrenie ohľadom skutočností, či vymáhaný dlh nezanikol (celkom alebo z časti) v dôsledku jeho splnenia žalovaným v 2. rade. Súdna prax je jednotná v názore, že súd pri vydávaní poverenia na vykonanie exekúcie vychádza len zo skutočností, ktoré tvrdí oprávnený. Rovnako ani v konaní o návrhu povinného na zastavenie exekúcie a ani v tomto konaní súd nemal dôvod sa zaoberať otázkou zániku vymáhaného dlhu, keďže v danom prípade exekučný súd vychádzal z tvrdenia oprávneného, že žiadne plnenie z exekučného titulu od žalovaného v 2. rade neobdržal a povinný túto skutočnosť (zánik dlhu celkom alebo z časti jeho splnením zo strany žalovaného v 2. rade) ani netvrdil (namietal len, že sa súd touto skutočnosťou nezaoberal).

23. Neobstoja ani námietky povinného, že vyšší súdny úradník sa v odôvodnení napadnutého uznesenia s jeho námietky dostatočným spôsobom nevysporiadal. Vyšší súdny úradník sa v konaní zaoberal každou námietkou zo strany povinného a hodnotil jej prípadnú relevanciu z pohľadu platných právnych predpisov a dostatočným spôsobom nevyhnutým pre prijatie zákonného a spravodlivého rozhodnutia sa s nimi aj vysporiadal. Napadnuté rozhodnutie spĺňa požiadavky kladené zákonom na obsah rozhodnutia, toto rozhodnutie je dostatočne skutkovo a právne odôvodnené a nie je prejavom svojvoľie. Z pohľadu sťažnostného súdu nedošlo k svojvoľnému uplatneniu právnych predpisov a súd prijal rozhodnutie na

podklade toho, čo skutočne v konaní zistil. Integrálnou súčasťou základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpoveď na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 60/04). Exekučný súd však nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Odôvodnenie rozhodnutia súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (III. ÚS 209/04). Aj EŠLP vo svojej judikatúre zdôrazňuje, že čl. 6 ods. 1 dohovoru zaväzuje súdy odôvodniť svoje rozhodnutia, ale nemožno ho chápať tak, že vyžaduje, aby na každý argument strany bola daná podrobná odpoveď. Rozsah tejto povinnosti sa môže meniť podľa povahy rozhodnutia (Ruiz Torija c. Španielsko z 9. 12. 1994, séria A, č. 303A, s. 12, bod 29; Hiro Balani c. Španielsko z 9. 12. 1994, séria A, č. 303B; Georgiadis c. Grécko z 29. 5. 1997; Higgins c. Francúzsko z 19. 2. 1998). Súd záverom dodáva, že podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami. Jeho súčasťou nie je ani právo procesnej strany vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom, či dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia namietaných skutočností (porovnaj rozhodnutia ústavného súdu sp. zn. IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

24. Výkon vykonateľného rozhodnutia súdu sa musí považovať za integrálnu časť „súdnej ochrany“ v zmysle čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, inak by záruky, ktoré toto ustanovenie ustanovuje a ktoré v spojení s ostatnými článkami siedmeho oddielu druhej hlavy Ústavy Slovenskej republiky vyjadrujú záujem na ochrane „práva na spravodlivý proces“, stratili svoj dôvod na existenciu v Ústave Slovenskej republiky. Preto právo na súdnu ochranu zaručené v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky sa nemôže končiť vydaním právoplatného a vykonateľného rozhodnutia súdu, ale musí zahŕňať aj možnosť núteným spôsobom a aj proti vôli povinného realizovať povinnosť na plnenie obsiahnutú vo výroku takéhoto rozhodnutia, ktorá nebola splnená dobrovoľne (Nález ÚS SR, sp. zn. I. ÚS 5/2000, z 13. júla 2000). Pokiaľ má oprávnený k dispozícii rozhodnutie súdu opatrené potvrdením o jeho vykonateľnosti, je oprávnený domáhať sa aj jeho núteného výkonu. Oprávnený sa v tomto konaní proti povinnému domáha len vymoženia toho, čo mu priznáva vykonateľný exekučný titul, pričom z vyjadrenia povinného nevyplýva, že by si voči oprávnenému svoju povinnosť na podklade exekučného titulu splnil.

25. Účelom a zmyslom konania o výkon o rozhodnutia zodpovedá aj skutočnosť, že v tomto konaní sa rozhoduje spravidla bez nariadenia pojednávania, resp. bez vylučenia účastníkov konania (porovnaj napr. ust. § 53, § 61 ods. 2 Exekučného poriadku) a vo veci súd nariadi pojednávanie, len ak to považuje za nevyhnutné. Keďže v danom prípade skutkový stav nebol medzi účastníkmi sporný, exekučný spis tvorí spoľahlivý podklad pre prijatie spravodlivého a zákonného rozhodnutia, pričom činnosť sťažnostného súdu spočívala výlučne v právnom posúdení veci, súd v danom prípade prijal rozhodnutie bez nariadenia pojednávania.

26. Na základe uvedeného výkladu súd dospel k záveru, že povinný ani v konaní o sťažnosti neuviedol a nepreukázal žiadne skutočnosti odôvodňujúce v zmysle § 61k ods. 1 Exekučného poriadku právny záver o zániku vymáhaného nároku, o zrušení exekučného titulu, ani o skutočnostiach brániacich vymáhateľnosti exekučného titulu, pričom neexistuje ani dôvod zastavenia exekúcie podľa osobitného predpisu. Z uvedených dôvodov súd sťažnosť povinného podľa § 250 ods. 1 CSP ako nedôvodnú zamietol (I. výrok) bez potreby nariadiť v danej veci pojednávanie.

27. Podľa § 61 ods. 3 veta prvá Exekučného poriadku, ak je tu dôvod zastavenia exekúcie, súd exekúciu zastaví a rozhodne o trovách exekúcie vrátane určenia ich výšky; inak návrh zamietne.

28. Podľa § 199a ods. 1 Exekučného poriadku, trovami oprávneného sú výdavky na zastupovanie v exekučnom konaní v súvislosti s podaním návrhu na vykonanie exekúcie a v súvislosti s návrhom povinného na zastavenie exekúcie, výdavky na zaplatený súdny poplatok a hotové výdavky spojené s podaním návrhu na vykonanie exekúcie.

29. Podľa § 199d ods. 1 Exekučného poriadku, oprávnený má voči povinnému nárok na náhradu účelne vynaložených trov, ktoré v konaní platil, v rozsahu, v akom ich súd uviedol v poverení na vykonanie exekúcie alebo dodatku k povereniu na vykonanie exekúcie, ak ide o výdavky na zastupovanie v exekučnom konaní v súvislosti s návrhom povinného na zastavenie exekúcie.

30. Podľa 199e Exekučného poriadku, ak je zástupcom oprávneného alebo povinného advokát, odmena za právne zastúpenie sa nahrádza podľa ustanovení o tarifnej odmene. Do začatia exekúcie má oprávnený nárok na náhradu trov právneho zastúpenia najviac vo výške odmeny za dva úkony právnej služby; a ak ide o exekúciu na vymoženie práva na peňažné plnenie, patrí mu náhrada týchto trov právneho zastúpenia najviac vo výške vymáhaného nároku podľa stavu ku dňu vydania poverenia na vykonanie exekúcie.

31. V ustanovení § 255 CSP v spojení s § 200 Exekučného poriadku sa ako kritérium priznania náhrady trov exekučného konania premieta zásada úspechu vo veci (zásada zodpovednosti za výsledok sporu). Oprávnený bol v tomto konaní úspešný (súd sťažnosť povinného zamietol), voči povinnému mu tak vznikol nárok na náhradu účelne vynaložených trov, ktoré mu vznikli v súvislosti so sťažnostným konaním (§ 199d ods. 1 Exekučného poriadku). Oprávnený si v tomto konaní žiadne trovy neuplatnil ani nevyčísľil. Civilný sporový poriadok ani Exekučný poriadok výslovne neriešia situáciu, ak účastník konania, ktorý na základe procesných ustanovení má nárok na náhradu trov konania, o trovy konania zjavne neprejavil záujem. Na daný prípad nie sú k dispozícii ani analogicky použiteľné ustanovenia Civilného sporového poriadku alebo iného zákona (analogia legis alebo iuris). Sťažnostný súd preto s použitím základných princípov čl. 4 ods. 2 CSP aplikoval na rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania o sťažnosti princíp racionálneho zákonodarcu a o náhrade trov exekučného konania oprávneného rozhodol podľa fiktívnej normy, ktorú by zvolil, ak by bol sám zákonodarcom. Vychádzal pritom z pomyselnej normy, že ak účastník konania náhradu trov nepožaduje, je na mieste rozhodnúť tak, že sa mu nárok na náhradu trov daného konania nepriznáva. Z uvedených dôvodov poukazujúc aj na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Cdo/544/2015 zo dňa 26. 10. 2016 sťažnostný súd oprávnenému nároku na náhradu trov sťažnostného konania nepriznal.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu súdu o sťažnosti (výrok I.) a proti rozhodnutiu súdu o trovách konania vrátane ich výšky (výrok II.) odvolanie nie je prípustné (§ 202 ods. 3 Exekučného poriadku, § 355 ods. 2 CSP).

Proti rozhodnutiu súdu o sťažnosti (výrok I.) a proti rozhodnutiu súdu o trovách konania vrátane ich výšky (výrok II.) dovolanie ani dovolanie generálneho prokurátora nie je prípustné (§ 202 ods. 4 Exekučného poriadku).